

Problema 1 En una universitat s'ha observat que el 60 % dels estudiants que es matriculen ho fan en una carrera de Ciències, mentre que l'altre 40 % ho fan en carreres d'Humanitats. Si un determinat dia es realitzen 20 matrícules, calcular la probabilitat que:

- a) hi hagi igual nombre de matrícules en Ciències i en Humanitats;
- b) el nombre de matrícules en Ciències sigui menor que en Humanitats;
- c) hi hagi almenys 8 matrícules en Ciències;
- d) no hi hagi més de 12 matrícules en Ciències.
- e) Si les cinc primeres matrícules són d'Humanitats, calcular la probabilitat que en total hi hagi igual nombre de matrícules en Ciències i en Humanitats.

Solució

Podem definir dues variables aleatòries que ens ajudaran a resoldre el problema:

X : nombre de matrícules en Ciències (del total de 20 matrícules)

Y : nombre de matrícules en Humanitats (del total de 20 matrícules)

A partir de les dades de l'enunciat deduïm que:

$$X \sim B(20, 0,6)$$

$$Y \sim B(20, 0,4)$$

Es tracta per tant de dues variables de tipus **binomial**. Com que volem resoldre el problema amb l'ajuda de les taules i en aquestes només estan tabulats els valors per a $n = 20$ i $p = 0,4$, plantejarem les preguntes del problema en termes de la variable Y .

- a) $P(X = 10) = P(Y = 10) = P(Y \leq 10) - P(Y \leq 9) = (\text{taules}) = 0,8725 - 0,7553 = 0,1172$
- b) $P(X < 10) = P(Y > 10) = 1 - P(Y \leq 10) = (\text{taules}) = 1 - 0,8725 = 0,1275$
- c) $P(X \geq 8) = P(Y \leq 12) = (\text{taules}) = 0,9790$
- d) $P(X \leq 12) = P(Y \geq 8) = 1 - P(Y < 8) = 1 - P(Y \leq 7) = (\text{taules}) = 1 - 0,4159 = 0,5841$
- e) Sabem que ja hi ha 5 matriculats d'Humanitats (del total de 20 persones matriculades). Perquè hi hagi el mateix nombre total de matriculats de Ciències i d'Humanitats (és a dir, 10 de cada tipus), el nombre de matriculats d'Humanitats entre les 15 persones que queden per matricular-se ha d'ésser igual a 5.

Definim una nova variable:

Y' : nombre de matrícules en Humanitats (del total de 15 matrícules que queden per fer-se)

Tenim que $Y' \sim B(15, 0,4)$.

Per tant:

$$P(Y' = 5) = P(Y' \leq 5) - P(Y' \leq 4) = (\text{taules}) = 0,4032 - 0,2173 = 0,1859$$

Problema 2 L'empresa EMPIPATSA vol comenar a produir bosses de pipes de pes nominal 100g. La normativa vigent exigeix que el pes del producte envasat no pot ser inferior al 95 % del pes nominal. L'empresa considera que el pes del producte envasat seguirà una llei normal de paràmetres 98g i desviació típica 1g. Es demana:

- Demostreu que la probabilitat que una bossa no compleixi la normativa és igual a 0,0013.
- Calculeu la probabilitat que el pes d'una bossa que compleixi la normativa sigui més petit que el pes nominal.
- Calculeu la probabilitat que una caixa de 20 bosses contingui exactament 3 bosses que no compleixen la normativa.

Solució

Definim la variable aleatòria següent:

X : pes (en grams) d'una bossa de pipes

A partir de les dades de l'enunciat tenim que $X \sim N(98, 1^2)$.

a) $P(X < 95) = (\text{és v.a. contínua}) = P(X \leq 95) = F_X(95) = F_Z\left(\frac{95-98}{1}\right) = F_Z(-3) = 1 - F_Z(3) = (\text{taules}) = 1 - 0,9987 = 0,0013$

b) $P(X < 100 | X \geq 95) = \frac{P(95 \leq X < 100)}{P(X \geq 95)}$

$P(95 \leq X < 100) = (\text{és v.a. contínua}) = F_X(100) - F_X(95) = F_Z\left(\frac{100-98}{1}\right) - F_Z\left(\frac{95-98}{1}\right) = F_Z(2) - F_Z(-3) = (\text{taules i apartat a}) = 0,9772 - 0,0013 = 0,9759$

$P(X \geq 95) = 1 - P(X < 95) = (\text{apartat a}) = 1 - 0,0013 = 0,9987$

Per tant: $P(X < 100 | X \geq 95) = \frac{0,9759}{0,9987} = 0,9771$

c) Definim una nova variable:

Y : nombre de bosses que no compleixen la normativa (en una caps de 20 bosses)

A partir de les dades de l'enunciat i de l'apartat a) deduïm: $Y \sim B(20, 0,0013)$

$P(Y = 3) = \binom{20}{3} \cdot 0,0013^3 \cdot (1 - 0,0013)^{17} = 2,45 \cdot 10^{-6}$